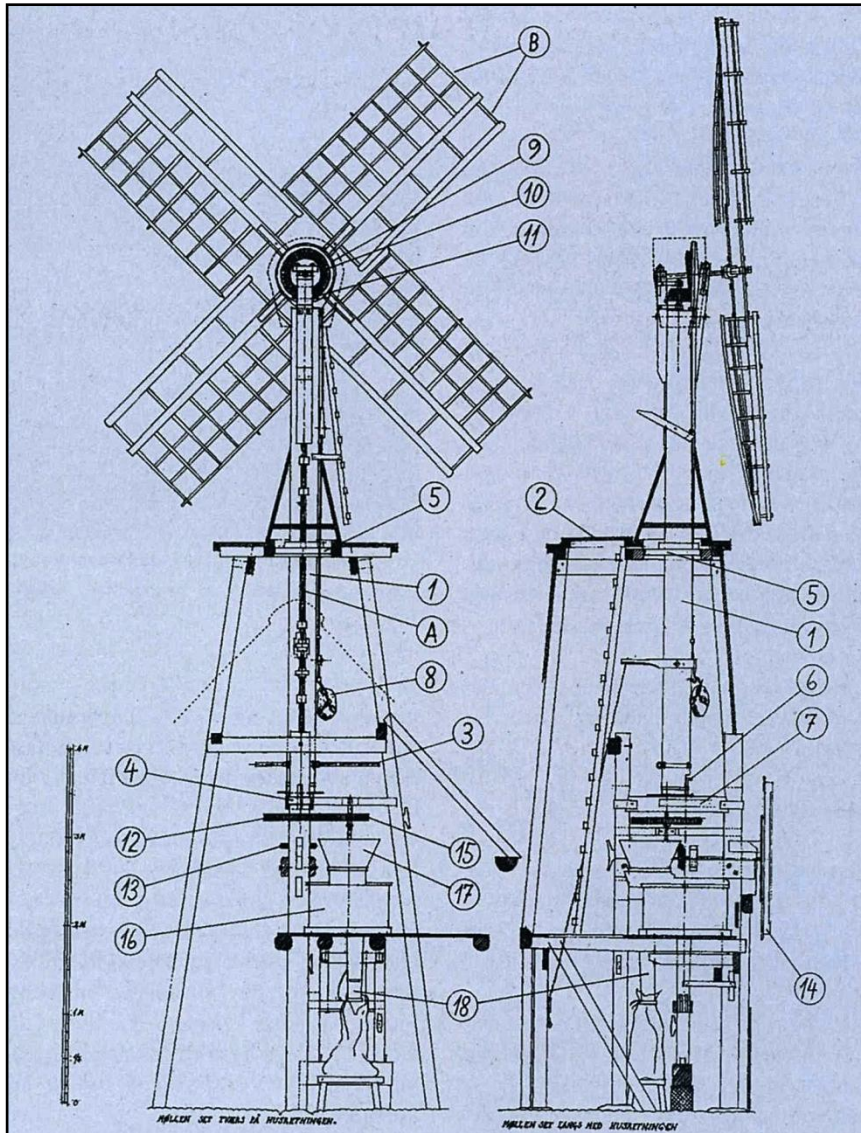

Stokmølle

Stokmøllen i Tversted Klitplantage

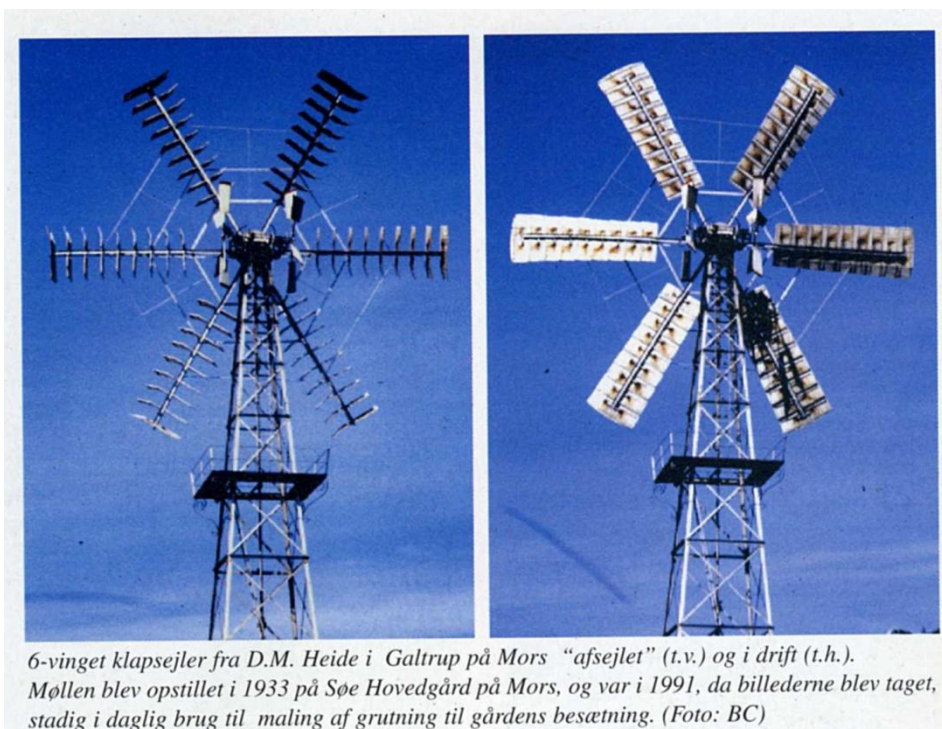
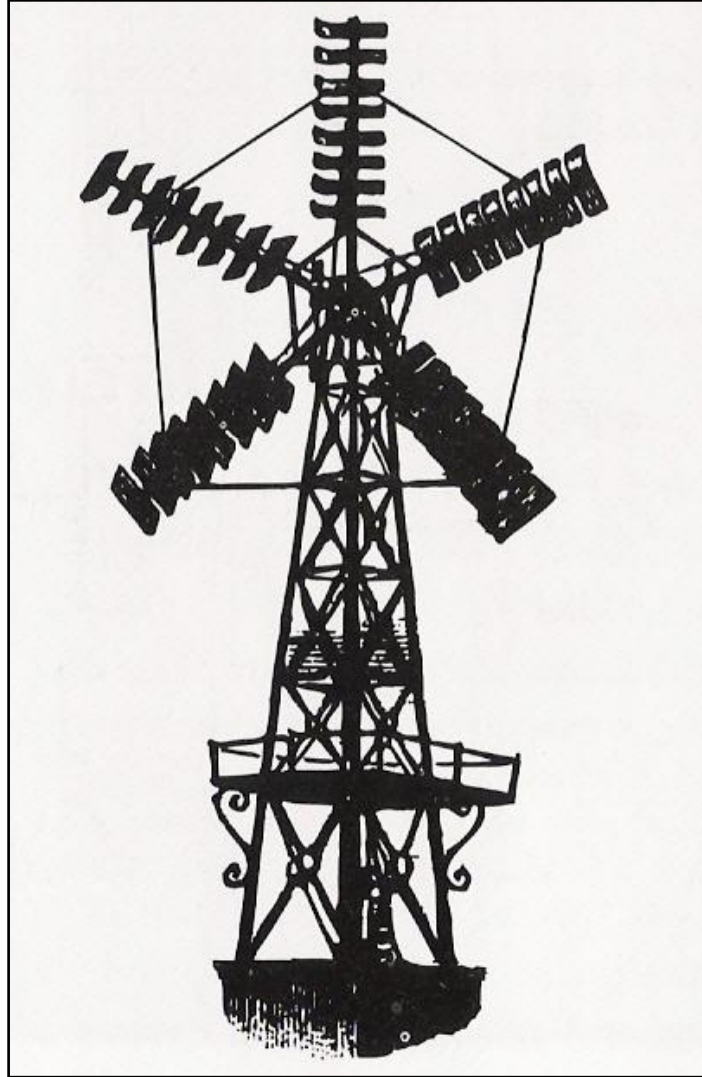
Den kraftige lodrette tømmerstok (1) bærer møllevingerne. Stokken er lejret drejelig, fornedet i et jernleje (4), og foroven i en jernbeslået styrekrans (5). Stokken drejes ved hjælp af en jernstang (3), der kan skydes ind i et jernbeslag i den nederste ende af stokken.

Når møllen skal i brug sættes der "vindbrædder" og sejl på møllevingerne (B). Det foregår fra platformen over taget (2), hvortil der er adgang ad en stige nede fra laden. Når sejlene er sat drejes møllen ind i vinden. Møllen låses derefter fast med en låserigel (6), der skydes ned i en jernring på den bom, der bærer stokken (7).

Derefter løsnes et bremsebånd (9) ved at løfte en sten og slække det reb, der går op til bremsebåndet. Stenen bindes fast højere oppe på stokken. Herefter kan vinden dreje møllevingerne, og fra en tandskrans på mølleakslen (10) overføres kraften til kronhjulet (11), der sidder i den øverste ende af den lodrette aksel (A). I den nederste ende af akslen er der dels et tandhjulsdrev (12 og 15) til kværnen (16), dels et vinkeldrev (13) til remskiven (14). Herfra kan møllen drive gårdens øvrige maskiner - f.eks. tærskværk og hakkelsesmaskine.

Tegningen viser Danmarks eneste funktionsdygtige stokmølle, der står på laden fra gården "Østerklit" i Tversted Klitplantage. Tegningen er udført af arkitekt Peter Carstens til den udstilling, der er indrettet i laden.

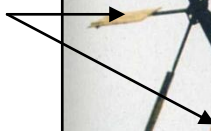
Klapsejler

Vindmotor
med rose

Krøjevinger der holder
møllen rettet mod vinden

Vindrose i "afsejlet" tilstand.
Møllen står stille.

Kragh- rosen "sejlet til". Kragh´s møller
var med sin iøjnefaldende bemaling et flot
syn i landskabet, iflg. Harald Christiansen,
Mygdal.

Illustrationer hentet fra:
"Mindre danske vindmøller 1860-1980"
Udgivet af Danmarks Vindkraftshistoriske
Selskab.